ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 3.9.2024 г.
COM(2024) 390 final

# ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“, поети от държавите членки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г.**

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА**

**относно „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“, поети от държавите членки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г.**

## 1. ВЪВЕДЕНИЕ

### 1.1. Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика

Това е четвъртият доклад, изготвен в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика[1], по-специално член 11, параграф 4, в който се посочва, че:

*Ангажиментите на държавите членки са обект на редовно наблюдение от страна на Комисията въз основа на годишните доклади, изпращани от държавите членки, и при необходимост се актуализират.*

*…*

*Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно публикуваните ангажименти и когато е целесъобразно, относно докладите за напредъка до 9 юни 2018 г. и на всеки две години след това.*

Първият доклад беше публикуван през 2018 г.[2], вторият през 2020 г.[3], а третият през 2022 г.[4]

**Ангажимент във връзка с доверието в статистиката**

Ангажиментите във връзка с доверието в статистиката („ангажиментите“) бяха създадени като част от целта за укрепване на рамката за управление на качеството в областта на статистиката. Те бяха представени за първи път в съобщение на Комисията през 2011 г.[5]. Понятието служи като механизъм за трайно ангажиране на правителствата в поемането на отговорност за спазването на Кодекса на европейската статистическа практика („Кодекса на практиката“) от тяхна страна[6].

С Кодекса на практиката бяха създадени целеви показатели за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика. Той включва 16 принципа, които обхващат институционалната рамка, статистическите процеси и крайния продукт. Неговата основна цел е да се гарантира, че изготвяната в рамките на Европейската статистическа система статистика не само отговарят на критериите за качество, сред които могат да се споменат относимостта, актуалността и точността, но също така отговаря на принципите на професионална независимост, безпристрастност и обективност.

---

[1] Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

[2] COM(2018) 516 final..

[3] COM(2020) 278 final.

[4] COM(2022) 333 final.

[5] COM(2011) 211 final.

[6] Кодекс на европейската статистическа практика — преработено издание от 2017 г. — Продуктови каталози — Евростат (europa.eu).

Ангажиментите са важна връзка между Кодекса на практиката и правителствата на държавите членки.

Съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 223/2009 ангажиментите са инструменти, които *имат за цел и гарантиране на общественото доверие в европейската статистика и напредъка при спазването на статистическите принципи, които се съдържат в Кодекса на практиката.*

В съображение 17 от Регламент за изменение (ЕС) 2015/759[7] се посочва, че *[к]ачеството на европейската статистика може да бъде подобрено, а доверието на ползвателите може да се повиши чрез споделяне с националните правителства на отговорността за прилагането на Кодекса на европейската статистическа практика (наричан по-долу „Кодексът на практиката“). За тази цел, при отчитане на националните особености, „ангажиментът във връзка с доверието в статистиката“ (наричан по-долу „ангажиментът“) на дадена държава членка следва да включва поемането на конкретни задължения от правителството на държавата членка за подобряване или запазване на условията за прилагане на Кодекса на практиката. Този ангажимент, който следва да се актуализира при необходимост, може да включва национални рамки за гарантиране на високо качество, включително самооценки, действия за подобряване и механизми за наблюдение.*

**Партньорски проверки в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС)**

Европейската статистическа система (ЕСС), в която си сътрудничат Евростат и националните статистически служби на държавите — членки на ЕС, и държавите от ЕАСТ, има за цел да изготвя висококачествена европейска статистика. За да осигурят статистика с добро качество, членовете на ЕСС създадоха обща рамка за качеството, чийто основополагащ елемент е Кодексът на практиката. Спазването от страна на националните статистически органи на пълния набор от принципи и показатели на Кодекса на практиката има важна роля за осигуряване на качеството на европейската статистика. Това спазване се оценява периодично чрез партньорски проверки на ЕСС.

Партньорските проверки в рамките на ЕСС следват подробна методология и включват основано на доказателства самооценяване, посещения в държавите и доклади за партньорските проверки, изготвени от експертни екипи. Докладите включват препоръки за подобрение и са последвани от планове за действие за подобрение, които Евростат наблюдава ежегодно. Предишни партньорски проверки бяха проведени от 2006 до 2008 г. и от 2013 до 2015 г. Третият кръг от партньорски проверки, обхващащ периода 2021—2023 г., беше завършен и Комисията представи резултатите от него в окончателен доклад[8]. Отделните доклади от партньорските проверки могат да бъдат намерени на уебсайта на Евростат[9].

В това отношение ангажиментите, включващи правителствата, имат допълваща роля към партньорските проверки на ЕСС, в които участват националните статистически органи.

[7] Регламент (ЕС) 2015/759 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 90).
[8] Регистър на документите на Комисията — SWD(2024) 136 (europa.eu).
[9] Текущ кръг (2021—2023 г.) — Евростат (europa.eu).

## 2. ПРЕГЛЕД НА АНГАЖИМЕНТИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДОВЕРИЕТО И ДОКЛАДИ ПО ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ

### 2.1. Общи разпоредби

Съгласно член 11 от Регламент (ЕО) № 223/2009 държавите членки и Комисията трябва да предприемат всички необходими мерки за запазване на доверието в европейската статистика. С оглед на това „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“ имат за цел и гарантиране на общественото доверие в европейската статистика. При липса на публикуван ангажимент от държавата членка се изисква да представи на Комисията и да оповести публично доклад за напредъка относно прилагането на Кодекса на практиката и ако е приложимо, относно положените усилия за поемане на ангажимент.

От Комисията се изисква да докладва на Европейския парламент и на Съвета относно публикуваните ангажименти и когато е целесъобразно, относно докладите за напредъка до 9 юни 2018 г. и на всеки две години след това.

### 2.2. Форма на ангажимента

В Регламента не се съдържат правила относно формата на ангажимента. Трябва обаче да бъде постигната целта за повишаване на общественото доверие чрез ангажимент на правителствата за осигуряване на условия за висококачествена статистика.

Както беше отбелязано в първия доклад[10], повечето държави членки считат, че определени части от съответното им законодателство съставляват ангажимента. С течение на годините обаче броят на държавите членки, които са изготвили „самостоятелни“ ангажименти, се е увеличил. В настоящия доклад се представя общ преглед на текущата ситуация, включително ситуации, разгледани в предишните доклади, и новите тенденции.

Докладът се основава изключително на национални сведения, получени за целите на настоящия доклад. Евростат прикани държавите членки да докладват за периода между 1 януари 2022 г. и 31 декември 2023 г.

*Национално законодателство, съдържащо ангажимента*

Държавите членки, които считат, че ангажиментът се съдържа в определени части от националното им законодателство, посочиха правните разпоредби, които са свързани с подобряването или запазването на условията за прилагане на Кодекса на практиката, и докладваха за съответните промени.

**Австрия:** Статистическата служба на Австрия счита, че ангажиментът се съдържа в националното законодателство, а именно във Федералния закон за статистиката. Австрия съобщи, че няма съществени промени от предходния период на докладване насам.

**Хърватия:** Както е посочено и в доклада, изпратен от Хърватското статистическо бюро (ХСБ) на Евростат, Законът за официалната статистика, влязъл в сила през 2020 г., осигурява правното основание за ангажимента, като предоставя на националния статистически институт, ХСБ, професионална независимост и подкрепа за запазване и подобряване на условията за прилагане на Кодекса на практиката. ХСБ носи общата

[10] COM(2018) 516 final.

отговорност за координирането и развитието на националната статистическа система. Други съставители на официална статистика отговарят за разработването, изготвянето и разпространението на официална статистика като част от работата си. ХСБ се стреми да предоставя актуални статистически данни, които да удовлетворяват нуждите на ползвателите. За да постигне това, в края на 2022 г. ХСБ извърши проучване на удовлетвореността на ползвателите. Резултатите от проучването са използвани в помощ на бъдещото планиране на дейностите на ХСБ.

**Чехия:** Ангажиментът в Чехия[11] беше публикуван на 28 февруари 2018 г. на уебсайта на националния статистически орган. В ангажимента се обобщават съответните разпоредби на Регламент (ЕО) № 223/2009 и се заявява, както беше потвърдено в доклада, изпратен от Чешката статистическа служба (ЧСС) на Евростат, че той вече е изпълнен с действащото законодателство, в което се определят дейностите на Чешката статистическа служба. В него се посочват закон № 89/1995 относно държавната статистическа служба, на първо място, както и Конституцията или Правилникът за дейността на правителството. Тази система от разпоредби осигурява необходимите условия за спазване на всички принципи на Кодекса на европейската статистическа практика по отношение на институционалната среда. ЧСС докладва относно по-нататъшните промени, включително за подобрения в управлението на качеството.

**Германия:** Счита се, че ангажиментът се съдържа в националното законодателство. Както Федералната статистическа служба (ФСС) на Германия посочи в доклада си до Евростат, Германия има добро равнище на спазване на Кодекса на практиката, което се потвърждава и от доклада за партньорска проверка. Същевременно при партньорската проверка бяха установени области, в които е налице възможност за подобрение, като в доклада бяха препоръчани подходящи мерки. Най-важните действия обхващат сътрудничеството и координацията в рамките на германската статистическа система, въвеждането на единни стандарти за качество, планирането на програми и иновациите. Освен това в доклада, изпратен на Евростат, се подчертава, че добавянето на нови свързани с регистрите компоненти към областите на дейност на ФСС представлява добър напредък.

**Естония**: Ангажиментът е заложен в Закона за официалната статистика, по-конкретно в член 7, параграф 1, съгласно който официалната статистика се изготвя в съответствие със статистическите принципи и критерии за качество, включени в Регламент (ЕО) № 223/2009. Законът за официалната статистика влезе в сила през август 2010 г., като в доклада, изпратен на Евростат, се потвърждава, че оттогава насам не са извършвани съществени изменения.

**Финландия**: Финландският ангажиментът във връзка с доверието се основава на националното законодателство в областта на статистиката. В доклада, изпратен на Евростат за настоящия период на докладване, се подчертава, че Законът за статистиката на Финландия е бил изменен неотдавна. Едно от тези изменения е включвало възлагането на нова задача на Статистическата служба на Финландия, а именно събирането и предоставянето на микроданни за целите на научни изследвания и статистически анализ. В преработения закон също така се изясняват правилата, които се прилагат при предоставянето на достъп до данни за научни изследвания и анализ.

[11] Резюме на чешкото законодателство в контекста на ангажимента във връзка с доверието на уебсайта на Чешката статистическа служба.

**Франция**: Според Френския национален статистически институт в годишния доклад на Националния статистически орган[12] се проследява спазването на Кодекса на практиката, като той се публикува на френски и английски език. В доклада, изпратен на Евростат, не се посочва самостоятелен ангажимент на френското правителство.

**Унгария**: Както е посочено и в доклада, изпратен на Евростат за настоящия период на докладване, ангажиментите, разработени от унгарското правителство, са включени в националния закон за статистиката, който влезе в сила на 1 януари 2017 г. Оттогава насам не са извършвани съществени изменения.

**Италия:** В Италия не е установен самостоятелен ангажимент. Италианският национален институт по статистика (ISTAT) докладва за неотдавнашните промени в прилагането на принципите на Кодекса на практиката. ISTAT одобри новата си политика за качество, в която се предвижда оценката на съответствието на традиционните процеси, като например изследванията, да се извършва с помощта на надеждни методологии и практики. За тази цел беше въведен контролен списък за всички традиционни процеси на ISTAT в периода между октомври 2022 г. и януари 2023 г. Всяка част от контролния списък служи за установяване на слабостите и съответно за адаптиране на действията за подобрение, които да бъдат изпълнени. Одитите се планират в рамките на тригодишен период, като на всеки три години следва да се изготвя актуализиран контролен списък.

**Латвия**: Ангажиментът е установен в националното законодателство — Закона за статистиката. През настоящия период на докладване не са извършени съществени промени в закона.

**Литва**: Ангажиментът е установен в националното законодателство. В доклада за настоящия период на докладване се подчертават някои неотдавнашни промени. На 1 януари 2023 г. влезе в сила нов закон за официалната статистика и управлението на държавните данни, с който се разширяват ролята и функциите на Статистическата служба на Литва. Съгласно новия закон Статистическата служба на Литва е преобразувана в Национална агенция по статистика, която отговаря не само за изготвянето на официална статистика, но и за управлението на държавните данни. С новия закон се запазва задължението за прилагане на Кодекса на практиката при изготвянето на официалната статистика.

**Люксембург**: Както се потвърждава и от доклада, изпратен на Евростат, Люксембург счита, че ангажиментът се съдържа в националното законодателство. В него няма промени за докладване за периода от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2023 г.

**Нидерландия**: Ангажиментът е установен в националното законодателство. Не бяха докладвани съществени изменения на националното законодателство. След предходната партньорска проверка бяха направени редица подобрения, по-специално във връзка със стабилизирането на институционалната среда и укрепването на управлението и осигуряването на качеството. Бяха извършени допълнителни реформи в областта на човешките ресурси и измерването на резултатите. Статистическата служба на Нидерландия е започнала работа по препоръките от последната партньорска проверка.

**Норвегия**: Ангажиментът за спазване на принципите в Кодекса на практиката е заложен в норвежкия Закон за статистиката, който влезе в сила през януари 2021 г.

[12] Годишен доклад на Националния статистически орган за 2022 г..

Първите два доклада за спазването на принципите за качество в Закона за статистиката и Кодекса на практиката бяха публикувани на уебсайта на Statistics Norway[13]. В доклада, изпратен на Евростат, се посочва планът за подобрение след партньорската проверка на норвежката статистическа система.

**Полша**: В доклада, изпратен от полската Централна статистическа служба на Евростат, се потвърждава, че националното законодателство, по-точно Законът от 29 юни 1995 г. за официалната статистика, се счита за ангажимента, поет от Полша. От последното докладване насам не е извършвано изменение на разпоредбите на Закона за официалната статистика, с който се прилагат принципите на Кодекса на практиката.

**Португалия**: Както е посочено и в доклада, изпратен на Евростат, ангажиментът е установен в националното законодателство, а именно в Декрет-закон № 136/2012. Този Декрет-закон се счита за политическия ангажимент на португалското правителство. Декретът-закон съдържа разпоредби, наред с другото, за подобряване или запазване на условията за прилагане на Кодекса на практиката, както и за отпускане на необходимия бюджет и предоставяне на правомощия за извършване на всички дейности, предвидени в закона.

**Словакия**: В доклада, изпратен на Евростат, беше потвърдено, че не е установен самостоятелен ангажимент. През настоящия период на докладване в националната статистическа система са приети и приложени няколко нормативни, организационни и методологически документа като част от прилагането на Кодекса на практиката[14].

**Испания**: В доклада, изпратен на Евростат, са описани няколко стъпки, предприети през периода 2022—2023 г. във връзка с подобреното прилагане на Кодекса на практиката. Законът за публичната статистика беше изменен, с което ангажиментът за спазване на Кодекса на практиката обхвана и изготвянето на статистика в рамките на националния статистически план, а не само в рамките на европейския статистически план. Със същия закон Испанският национален статистически институт се признава за национален статистически орган.

*Самостоятелни ангажименти във връзка с доверието*

Разработените самостоятелни ангажименти имат различна форма, като всеки един от тях отразява специфичните особености на съответната национална статистическа система.

В първите три доклада на Комисията от 2018 г., 2020 г. и 2022 г. относно ангажиментите са представени самостоятелните ангажименти на следните държави членки.

**Белгия**: На 31 май 2017 г. Консултативният комитет, в който са представени федералното правителство и правителствата на регионите и общностите, одобри белгийския ангажимент във връзка с доверието[15], който впоследствие беше публикуван на уебсайтовете на Федералния статистически институт на Белгия и на регионалните

[13] Доклад за качеството на официалната статистика, 2022 г. и Доклад за качеството на официалната статистика, 2023 г..

[14] Вж. също съображенията относно измененията на Законодателния акт за компетентността, с които се разширява правомощието на правителството да назначава и освобождава ръководителите на някои независими органи, в главата относно ситуацията в областта на върховенството на закона в Словакия (SWD(2024) 825 от 24 юли 2024 г.).

[15] Ангажимент на белгийското правителство във връзка с довериетоhttps://statbel.fgov.be/en/about-statbel/quality/commitment-confidence (на английски, френски, немски и нидерландски език).

статистически органи. Беше постигнат напредък в изпълнението на ангажимента като част от действията за подобрение в рамките на третия кръг партньорски проверки, проведен през 2022 г. и 2023 г. В доклада, изпратен на Евростат, се изтъкват постигнатите резултати по отношение на координацията, сътрудничеството и адекватността на ресурсите. Освен това беше разработена стратегия за разпространение и комуникация, съобразена с различните ползватели.

**България**: В доклада си, изпратен на Евростат, Националният статистически институт потвърди предишния си доклад, в който се посочва, че на 8 декември 2021 г. българското правителство е подписало ангажимента[16]. Правителството пое ангажименти, наред с другото: i) да осигурява подходящи условия за разработването, изготвянето и разпространението на статистика; ii) да гарантира правата и задълженията на председателя на Националния статистически институт; iii) да предоставя достатъчно ресурси за подобряване и запазване на качеството на официалната статистика; и iv) да осигурява достъп до административни и други източници на данни на Националния статистически институт.

**Кипър**: Ангажиментът е одобрен от Министерския съвет през 2018 г.[17]. Ангажиментът е публикуван заедно с обобщение за гражданите. В доклада, изпратен на Евростат, се обяснява, че новият Закон за официалната статистика от 2021 г. (Закон № 25(I)/2021) съдържа изрични препратки към статистическите принципи (включително професионална независимост, безпристрастност и обективност), критериите за качество и прилагането на Кодекса на практиката, за да се гарантира общественото доверие в статистиката.

**Гърция**: Гръцкият ангажимент[18] беше подписан на 29 февруари 2012 г. от гръцкия министър-председател и от члена на Европейската комисия, отговарящ за въпросите на данъчното облагане и митническия съюз, одита и борбата с измамите. Той е достъпен на уебсайта на Гръцката статистическа служба. Както беше докладвано, оттогава насам не са настъпили по-нататъшни промени. Този ангажимент все още е в сила и е приложим.

**Исландия**: През ноември 2019 г. е публикуван самостоятелен ангажимент[19]. В доклада, изпратен на Евростат от Статистическа служба на Исландия, беше подчертано, че текстът на ангажимента е включен в документите на бюджетния план за периода 2020—2024 г. и е одобрен от парламента. В ангажимента се потвърждава, че надеждността на публичната статистика е една от предпоставките за доверие в икономическата и социалната статистика, използвана за създаване на политики и за оценка на въздействието на решения на правителството по неутрален начин. В ангажимента се потвърждават професионалната независимост и работната среда, необходими за прилагането на правилата, за да се гарантира, че статистическата служба на Исландия може да изпълнява нови проекти, да събира данни и да обработва и разпространява официална статистика.

[16] Ангажимент на българското правителство във връзка с доверието.
[17] Ангажимент на кипърското правителство във връзка с доверието; Решение № 85.964 на МС;
[18] Ангажимент на гръцкото правителство във връзка с доверието.
[19] Ангажимент на исландското правителство във връзка с доверието (на исландски език).

**Ирландия**: Правителството на Ирландия прие ангажимента през 2017 г.[20] По този начин правителството отново потвърди ангажимента си: i) да гарантира независимостта на Централната статистическа служба (ЦСС); ii) да оказва подкрепа на ЦСС за осигуряване на спазването на Кодекса на практиката; и iii) да подпомага развитието на по-широката Ирландска статистическа система под ръководството на ЦСС. Както е посочено и в доклада, изпратен от ЦСС на Евростат, одобреният от правителството ангажимент е допълнителна декларация в подкрепа на действащите закони и на политиките и практиките, които ЦСС е въвела, за да изпълнява задълженията си съгласно Кодекса на практиката.

**Малта**: В Малта ангажиментът е подписан на 17 май 2018 г. от министър-председателя [21]. Както се посочва и в доклада, който Националната статистическа служба (НСС) на Малта изпрати на Евростат, оттогава насам правителството продължава да спазва изцяло принципа на професионална независимост на НСС. Освен това, за да засили още повече независимостта си в съответствие с ангажимента, НСС работи по нов закон, който ще отмени действащия Закон за статистиката на Малта. Всички предложени промени имат за цел да се рационализират статистическите процеси, за да стане изготвянето на статистика по-надеждно, ефективно, прозрачно и навременно.

**Румъния**: Румънският ангажимент във връзка с доверието беше приет от румънското правителство на неговото заседание от 9 юни 2017 г.[22] Както е обяснено в доклада, който Румънският национален статистически институт изпрати на Евростат, заплатите на служителите в националната статистическа система са повишени, а обсъжданията с основните заинтересовани страни са продължили да засилват доверието в статистиката.

**Словения**: Словенското правителство прие ангажимента на 5 януари 2017 г.[23]. Впоследствие той беше публикуван заедно със съответното обобщение за гражданите на уебсайта на Статистическата служба. Докладът, изпратен на Евростат, не включваше по-нататъшни промени в това отношение.

**Швеция**: Ангажиментът е представен в рамките на законопроект за бюджета за 2017 г. на шведското правителство.[24] Впоследствие беше публикуван и на уебсайта на шведската статистическа служба (ШСС). -Освен това ШСС ежегодно докладва относно изискванията за качество в статистиката. Както става ясно от доклада, изпратен на Евростат от ШСС, през настоящия период на докладване резултатите са предимно положителни, като са установени някои области с възможности за по-нататъшно подобрение.

Заслужава да се отбележи също така, че макар и извън ЕСС, три държави кандидатки също официално приеха ангажименти: **Албания** на 10 ноември 2017 г., **Черна гора** на 22 февруари 2018 г. и **Северна Македония** на 17 октомври 2018 г.

Освен това Комисията беше уведомена за следните промени, настъпили извън настоящия период на докладване:

---

[20] Ангажимент на ирландското правителство във връзка с доверието (само на английски език).
[21] Ангажимент на малтийското правителство във връзка с доверието (само на английски език).
[22] Ангажимент на румънското правителство във връзка с доверието (само на румънски език).
[23] Ангажимент на словенското правителство във връзка с доверието (на английски и словенски език).
[24] Ангажимент на шведското правителство във връзка с доверието. Публикуван на английски език в годишния доклад за 2017 г. **за официалната статистика на Швеция.**

**Лихтенщайн**: Както се посочва и в доклада, изпратен на Евростат от Статистическия орган, на 27 февруари 2024 г. правителството на Лихтенщайн потвърди ангажимента си за защита на независима и надеждна статистика в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009[25]. Правителството се ангажира да гарантира: i) независимостта на статистическия орган; ii) качеството на официалната статистика чрез прилагане на международните и европейските стандарти за статистически данни; и iii) осигуряването на адекватни и постоянни ресурси за гарантиране на качеството и относимостта на официалната статистика. Освен това правителството се ангажира да осигури достъп на статистическите органи до административни данни и да гарантира правата на респондентите и поверителността на статистическите данни.

**Швейцария**: Федералната статистическа служба (ФСС) съобщи на Евростат, че на 24 януари 2024 г. Федералният съвет на Швейцария е приел и публикувал програмата на федералното правителство за публичната статистика за следващите години (2024—2027 г.). Докладът съдържа преглед на целите, приоритетите и дейностите в областта на статистиката и включва ангажимента[26]. В ангажимента правителството потвърждава, че има за цел: i) да спазва международните принципи за събиране, съставяне и разпространение на официална статистика; ii) да гарантира професионалната независимост на ФСС и другите национални органи; iii) да подкрепя ФСС и други национални органи в предприемането на необходимите мерки за спазване на Кодекса на практиката; и iv) да продължи да развива федералната статистическа система под ръководството на ФСС.

## 3. Заключение

Както е предвидено в Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика, ангажиментите спомагат да се гарантират общественото доверие в европейската статистика и напредъкът при спазването на статистическите принципи, които се съдържат в Кодекса на практиката.

Все по-голям брой държави приемат самостоятелни ангажименти. Тази тенденция се приветства и се подкрепя напълно от Комисията. Много държави членки считат, че тяхното национално законодателство и определени разпоредби, съдържащи се в него, вече съставляват ангажимент. В това отношение някои държави членки съобщиха, че със съответното им национално законодателство се засилва ролята на техния национален статистически институт като централен статистически орган. Необходимо е постоянно наблюдение на съответните промени и адаптиране към променящите се очаквания и нужди на ползвателите, за да се отговори на общественото доверие и изискванията за качество на статистиката.

Националните статистически институти прилагат различни средства за управление на качеството и измерване на резултатите. През настоящия период на докладване беше потвърдено, че външните оценки са абсолютно необходими за обективното оценяване на работата на статистическите институти. Партньорските проверки продължават да бъдат ключов инструмент в това отношение. Те предоставят ценна информация, свързана с доверието в статистиката, от външни заинтересовани страни със съответните знания и опит в областта.

[25] Ангажимент на правителството на Лихтенщайн във връзка с доверието.
[26] Програмата, включително ангажиментът на швейцарското федерално правителство във връзка с доверието.

Запазването на общественото доверие в официалната статистика е от жизненоважно значение за относимостта и надеждността на ЕСС като цяло. Това също така помага на ЕС и на правителствата на държавите — членки на ЕС, да реагират на големи настоящи и бъдещи предизвикателства, като използват методи, основани на обективни данни и факти, в подкрепа на демократичната легитимност на политическите решения. Комисията проследява случаите, в които правителствата не са гарантирали професионалната независимост на съответните си национални статистически институти, например чрез изменение на националното законодателство по начин, който поставя под съмнение спазването на принципа на професионална независимост, или чрез отстраняване на ръководителя на института преди края на мандата или без ясна обосновка. Комисията ще продължи да следи съществените промени и ще помага на държавите членки в усилията им за запазване и подобряване на общественото доверие в статистиката.